

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 35¹ STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-490

2025 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. vakarinio posėdžio metu priimtą sprendimą (protokolas Nr. SPP-82), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 35¹ straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XVP-490 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XVP-490) tikslui – pagreitinti sprendimų priėmimą dėl svarbių projektų įgyvendinimo ir sudaryti sąlygas sklandesnei administracinių procedūrų eigai, tačiau nepritarti Įstatymo projektui Nr. XVP-490, nes pasirinkta teisinio reguliavimo priemonė nėra pagrįsta ir tinkama:

1. Įstatymo projektu Nr. XVP-490 siūloma Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 35¹ straipsnio 7 dalyje nustatyti, kad tais atvejais, kai asmuo prašymą ar skundą pateikia dėl viršesniai viešajam interesui priskiriamai ir svarbiai viešajam saugumui laikomai planuojamai ūkinei veiklai, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, šiame straipsnyje nurodyti terminai trumpinami 5 dienomis, o prašymas ar skundas nagrinėjamas prioriteto tvarka. Galiojančios redakcijos Žemės įstatymo 1 straipsnio, reglamentuojančio šio įstatymo paskirtį, 1 dalyje nustatyta, kad šis įstatymas nustato žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykius bei žemės tvarkymą ir administravimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe Baltijos jūroje. Atsižvelgiant į tai, asmenų ūkinės veiklos planavimas nėra Žemės įstatymo reguliavimo dalykas, todėl iš esmės turi būti svarstomas ne Žemės įstatymo, o Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo inicijavimas.

Tačiau, 2025 m. liepos 14 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymui, jame neliko viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbiai viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos sąvokos. Atitinkamose Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatose ši sąvoka keičiama į planuojamą ūkinę veiklą, kurios tikslas yra iš atsinaujinančių išteklių gaminti energiją ar kurą. Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 662 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pritarė Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo siūlomi pakeitimai susiję su planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo

proceso paspartinimu visoms ūkinės veiklos rūšims, kurioms taikomas šis įstatymas, ir atsisakoma trumpesnių terminų planuojamai ūkinei veiklai, kurios tikslas yra iš atsinaujinančių išteklių gaminti energiją ar kurą, ir pateikė jį Lietuvos Respublikos Seimui. Numatoma, kad nurodytas įstatymo projektas bus svarstomas Lietuvos Respublikos Seimo 2025 metų rudens sesijoje.

2. Šiuo metu galiojančios redakcijos Žemės įstatyme nėra vartojamos sąvokos „viršesnis viešasis interesas“ ir „viešasis saugumas“. Kaip minėta šio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo 1 punkte, tokių sąvokų neliko ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, todėl neaišku, kokiais atvejais būtų taikoma teisės norma, kuria siūloma papildyti Žemės įstatymo 35¹ straipsnį. Tai neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto aiškumo principo. Šios problemos negalėtų išspręsti ir Įstatymo projekte Nr. XVP-490 numatyti priimti įgyvendinamieji teisės aktai, nes pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, nuostatas įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose neturi būti apibrėžiamos įstatymuose vartojamos sąvokos.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras